

ДАВИДЕНКО С. В.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального процесу
та оперативно-розшукової діяльності
(Національний юридичний
університет імені Ярослава Мудрого)

УДК 343.122

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПОЛОЖЕННЯ ПОТЕРПІЛОГО ПРИ ВІДМОВІ ПРОКУРОРА ВІД ПІДТРИМАННЯ ДЕРЖАВНОГО ОБВИНУВАННЯ В СУДІ

У статті досліджено специфіку процесуального статусу потерпілого в судовому провадженні в першій інстанції, а саме, коли в результаті судового розгляду прокурор відмовляється від підтримання державного обвинувачення. Сформульовано обґрунтовані пропозиції із вдосконалення нормативного регулювання окреслених положень даного правового інституту.

Ключові слова: процесуальний статус потерпілого, підтримання обвинувачення, відмова прокурора від підтримання державного обвинувачення.

В статье исследована специфика процессуального статуса потерпевшего в судебном производстве в первой инстанции, а именно, когда в результате судебного судебного разбирательства прокурор отказывается от поддержания государственного обвинения. Сформулированы обоснованные предложения по усовершенствованию нормативного регулирования указанных положений данного правового института.

Ключевые слова: процессуальный статус потерпевшего, поддержание обвинения, отказ прокурора от поддержания государственного обвинения.

In the article the specific of judicial status of victim is investigational in judicial realization in the first instance, namely, when as a result of judicial trial a public prosecutor renounces maintenance of state prosecution. Reasonable suggestions are set forth from perfection of the normative adjusting of the outlined positions of this legal institute.

Key words: procedural status of victim, maintenance charges, refusal of prosecutor for state charges.

Вступ. Реформування правової системи України на сучасному етапі, динаміка і перспективи розвитку науки кримінального процесуального права та законодавства дають можливість констатувати безперечне існування стійких нормотворчих тенденцій до розширення сфери застосування приватноправових елементів у законодавчому регулюванні кримінальної процесуальної діяльності з метою забезпечення процесуальної рівноправності, активності й ініціативності не тільки сторін, а й окремих учасників кримінального провадження. При цьому однією з найважливіших проблем залишається досить низький рівень правової захищеності осіб, потерпілих від кримінальних правопорушень. Дотримуючись загальноновизнаних міжнародних стандартів у сфері кримінального судочинства, а також зобов'язань нашої держави перед європейським та світовим співтовариством, Концепція реформування кримінальної юстиції України, затверджена

Указом Президента України від 8 квітня 2008 р. № 311/2008, вказує на доцільність підвищення процесуального впливу фігури потерпілого на здійснення кримінального переслідування, підтримання обвинувачення в суді та припинення кримінального провадження для ефективного захисту та відновлення його прав, свобод і законних інтересів. Це, у свою чергу, зумовлює всебічність, повноту та неупередженість дослідження фактичних обставин вчиненого кримінального правопорушення, ухвалення законного, обґрунтованого та справедливого судового рішення та виконання основоположних завдань кримінального провадження в цілому.

Постановка завдання. Проблема вдосконалення правового статусу потерпілої від злочину особи неодноразово була предметом дослідження наукових праць та публікацій видатних вчених і практиків дореволюційного періоду: С.В. Вікторського, М.В. Духовського, А.Ф. Коні, П.І. Люблінського, Н.Н. Полянського, А.К. Резона, Н.Н. Розіна, В.К. Случевського, Н.С. Таганцева, Д.Г. Тальберга, Л.Я. Таубера, І.Я. Фойницького та інших. Вагомий внесок у розробку питань, пов'язаних з особливостями процесуального положення потерпілого в кримінальному судочинстві, зробили такі науковці як С.А. Альперт, В.П. Божьев, Л.В. Брусніцин, В.В. Вандишев, Б.Л. Вашук, І.М. Гальперін, О.П. Герасимчук, Л.В. Головка, М.І. Гошовський, Ю.О. Гурджі, К.Ф. Гуценко, В.О. Дубрівний, О.М. Ерделевський, С.І. Катькало, Л.Д. Кокорев, В.О. Коновалова, О.В. Крикунов, О.П. Кучинська, А.В. Лапкін, Л.М. Лобойко, В.З. Лукашевич, В.Т. Маляренко, О.Р. Михайленко, М.М. Михеєнко, В.В. Навроцька, Л.Л. Нескороджена, В.Т. Нор, Н.Є. Петрова, І.Л. Петрухін, Г.Д. Побігайло, І.І. Потєружа, Т.І. Присяжнюк, В.М. Савінов, В.М. Савицький, М.В. Сіроткіна, Е.Л. Сидоренко, Ю.І. Стецовський, М.С. Строгович, Н.Б. Федорчук, Л.В. Франк, Д.П. Чекулаєв, Л.І. Шаповалова, С.І. Шимон, С.П. Щерба, В.П. Шибіко, С.В. Юношев, В.Є. Юрченко, В.М. Юрчишин та інші. Незважаючи на те, що цій багатоаспектній проблематиці присвячено чимало наукових досліджень, на сьогодні залишаються невирішеними питання стосовно особливостей процесуального положення потерпілого в судовому провадженні в першій інстанції, а саме, коли в результаті судового розгляду прокурор відмовляється від підтримання державного обвинувачення.

Концептуальним проблемам процесуальної діяльності прокурора в кримінальному провадженні, зокрема, підтриманню ним державного обвинувачення в суді, а також правовим наслідкам відмови прокурора від підтримання державного обвинувачення, присвячено роботи відомих радянських, вітчизняних і зарубіжних фахівців у галузі кримінального процесу: М.І. Бажанова, І.В. Вернидубова, Л.М. Давиденка, В.В. Долежана, В.С. Зеленецького, П.М. Каркача, Н.С. Карпова, Я.О. Ковальової, М.В. Косюти, І.Є. Марочкіна, В.Т. Маляренка, В.О. Середи, М.С. Строговича, В.М. Юрчишина, В.Д. Фінько та інших. Разом із цим, через фрагментарність правового регулювання окремих положень даного інституту в судовій практиці виникають питання, що потребують адекватної процедури їх вирішення, адже відсутність останньої негативно впливає на практику застосування зазначених норм чинного КПК України. Отже, окреслена проблема на нинішньому етапі набуває важливого теоретичного та практичного значення. Наведене свідчить про надзвичайну актуальність поставлених питань і необхідність вдосконалення відповідних положень кримінального процесуального закону, які закріплюють особливості функціонування цього правового інституту.

Результати дослідження. Передбачивши у визначених законом випадках можливість здійснення функції обвинувачення потерпілим, його представником та законним представником у національному кримінальному судочинстві, законодавець водночас оминає вирішення цілої низки питань, що існують у зазначеній сфері й є предметом гострих дискусій, оскільки не знайшли однозначного вирішення та потребують більш ґрунтовного наукового дослідження. Тому, не вдаючись до загальної характеристики, аналізу недоліків та переваг процедури відмови прокурора від підтримання державного

обвинувачення, спробуємо детально дослідити ці багатогранні питання лише в частині забезпечення процесуальних прав потерпілого при застосуванні норм даного інституту, що і є метою статті.

Згідно з ч. 1 ст. 337 КПК судовий розгляд проводиться лише стосовно особи, якій висунуте обвинувачення, і лише в межах висунутого обвинувачення відповідно до обвинувального акта, крім випадків, передбачених ч. ч. 2 та 3 цієї статті. Відтак, останній визначає межі судового розгляду конкретного кримінального провадження. До того ж за ч. 1 ст. 340 КПК, якщо в результаті судового розгляду прокурор дійде переконання, що пред'явлене особі обвинувачення, викладене в обвинувальному акті, не підтверджується, він після виконання вимог ст. 341 КПК повинен відмовитися від підтримання державного обвинувачення і викласти мотиви відмови у своїй постанові, яка оголошується та долучається до матеріалів кримінального провадження. Копія постанови про відмову від підтримання державного обвинувачення надається обвинуваченому, його захиснику, потерпілому, його представнику та законним представникам для ознайомлення. При цьому відмова прокурора від підтримання державного обвинувачення може бути як повною, так і частковою.

У разі відмови прокурора від підтримання державного обвинувачення в суді головуючий роз'яснює потерпілому:

а) його право підтримувати обвинувачення в суді в пред'явленому на досудовому слідстві обсязі як особисто, так і через представника, вимагаючи продовження судового розгляду в загальному порядку (п. 19 ч. 1 ст. 3, п. 4 ч. 3 ст. 56, ч. 2 ст. 340 КПК);

б) наслідки його відмови від обвинувачення, про що робиться відповідний запис у журналі судового засідання. Якщо така відмова здійснюється потерпілим або його представником до видалення суду до нарадчої кімнати для ухвалення рішення, вона є для суду обов'язковою. Останній в таких випадках зобов'язаний закрити кримінальне провадження [1, с. 37].

Якщо, будучи процесуально самостійним і незалежним від позиції прокурора, потерпілий висловив згоду на підтримання обвинувачення в суді, то головуючий надає йому час, необхідний для підготовки до судового розгляду. У цьому випадку кримінальне провадження за відповідними обвинуваченнями набуває статусу приватного і здійснюється процедурою приватного обвинувачення (ч. ч. 3, 5 ст. 340 КПК). Отже, при відмові прокурора від підтримання державного обвинувачення позиція потерпілого чи його представника превалює над постановою прокурора про відмову від державного обвинувачення. У такому разі потерпілий як обвинувач стає повноправним і владним [1, с. 37], адже саме йому надається реальна можливість визначати необхідність подальшого здійснення кримінального провадження.

Потерпілий, який погодився підтримувати обвинувачення в суді, користується всіма правами сторони обвинувачення під час судового розгляду (ч. 4 ст. 340 КПК), зокрема, правом розпоряджатися предметом обвинувачення, використовуючи для цього передбачені в законі засоби. Тепер він є основним суб'єктом функції обвинувачення, а відтак, і суб'єктом обов'язку доказування, виникнення та виконання якого в даному випадку залежить виключно від його добровільного волевиявлення. Оскільки процесуальна діяльність потерпілого полягає у фактичному доведенні перед судом сформульованого в обвинувальному акті обвинувачення (твердження про вчинення певною особою діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність (п. 13 ч. 1 ст. 3 КПК)), то, висловлюючи свою думку щодо тих питань, які потребують вирішення під час судового розгляду, він не тільки повинен бути переконаний в правильності власної правової позиції, яку він обстоює, а має переконати в цьому ж і суд. Разом із тим, в юридичній літературі наголошується на необхідності закріпити оптимальну нормативну модель такої форми обвинувачення. Одним із її основоположних елементів повинна стати кримінальна відповідальність потерпілого через зловживання своїм правом на

підтримання обвинувачення. При цьому в кримінальному процесуальному законі мають бути визначені підстави та дієвий механізм притягнення потерпілого до даного виду відповідальності [2, с. 39–40].

Якщо потерпілий має намір підтримувати обвинувачення, він повинен чітко висловити свою згоду або незгоду з позицією прокурора при його відмові від підтримання державного обвинувачення, виклавши особисті міркування щодо цього у відповідній заяві до суду. Остання може бути як в усній, так і в письмовій формі. Здійснення окреслених процесуальних дій обов'язково повинно знайти відображення в журналі судового засідання. Вважаємо, що недотримання цих вимог має бути визнано істотним порушенням кримінального процесуального закону і підставою для зміни або скасування прийнятого судового рішення. Оскільки висловлена в судовому засіданні позиція потерпілого або його представника про готовність підтримувати обвинувачення забезпечує збереження обвинувальним актом юридичної сили [3, с. 13–14], а постанова прокурора про відмову від підтримання державного обвинувачення набирає правового значення лише за підтримки її потерпілим або його представником, суди, відповідно до вимог п. 12 постанови Пленуму Верховного Суду України від 2 липня 2004 р. № 13 «Про практику застосування судами законодавства, яким передбачені права потерпілих від злочинів», зобов'язані вживати всіх можливих заходів до забезпечення безпосередньої участі потерпілого під час проведення судового розгляду. У тому разі, коли щодо потерпілого здійснюються заходи безпеки і він є звільненим від обов'язку з'являтися в судові засідання, на думку В.Т. Маляренка, у судовому засіданні повинен брати участь його представник або позицію потерпілого має бути викладено в письмовому зверненні до суду. Цю проблему законодавцеві необхідно вирішити через те, що законом не визначено, як саме повинен діяти суд, коли прокурор відмовився від підтримання державного обвинувачення, а щодо потерпілого застосовано заходи безпеки і він не має свого представника в судовому засіданні [4, с. 170].

З аналізу ст. 340 КПК можна зробити логічний висновок про те, що коли потерпілий відсутній в судовому засіданні і немає відомостей про його позицію, постанова прокурора про відмову від підтримання державного обвинувачення не має правового значення, і тому суд у такому випадку не вправі закрити кримінальне провадження. Він зобов'язаний з'ясувати та врахувати точку зору потерпілого або його представника із цього приводу [4, с. 170], оскільки в даному випадку думка потерпілого є пріоритетною для суду. При цьому слід керуватися положеннями п. 23 вищеназваної постанови, відповідно до якої, якщо прокурор відмовився від підтримання державного обвинувачення за відсутності в судовому засіданні потерпілого та його представника, суд повинен відкласти проведення судового розгляду, надіслати потерпілому та його представнику копію постанови прокурора з обов'язковим роз'ясненням їм права вимагати продовження судового розгляду і самим підтримувати обвинувачення. До того ж суд повинен повідомити їх про дату, час і місце майбутнього судового розгляду і надати достатньо часу на ознайомлення зі змістом постанови та на повідомлення суду про свою позицію. За відсутності від потерпілого або його представника у визначений судом час необхідної відповіді на отримані постанову та роз'яснення, в судовій практиці вважається, що вони погоджуються з позицією прокурора [5, с. 182, 189].

Законодавець також не дає відповіді на питання про те, як діяти суду при відмові прокурора від підтримання державного обвинувачення в разі, коли місцезнаходження потерпілого невідоме і забезпечити його явку в судові засідання неможливо. На думку В.Т. Маляренка, прокурор не повинен виносити постанову про відмову від підтримання державного обвинувачення, а має під час судових дебатів порушити питання про виправдання обвинуваченого, оскільки за таких обставин позиція потерпілого за чинним кримінальним процесуальним законом правового значення не має [4, с. 170].

Складною є проблема, коли в кримінальному провадженні беруть участь декілька потерпілих, одні з яких при відмові прокурора від підтримання державного обвинувачення погоджуються з прокурором, а інші – ні. У такій ситуації, з точки зору В.Т. Маляренка, якщо хоча б один із потерпілих вимагає продовження судового розгляду й підтримує обвинувачення, суд не вправі закрити кримінальне провадження, а повинен продовжити судовий розгляд у загальному порядку. Відтак, подальша доля кримінального провадження залежить лише від особистої позиції потерпілого або його представника, а тому їх роль у процесі здійснення кримінального судочинства набуває великої значимості [4, с. 171]. У зв'язку із цим, вбачається необхідним у кримінальному процесуальному законі передбачити окрему норму, яка б встановлювала обов'язок суду відкласти судовий розгляд, якщо при відмові прокурора від підтримання державного обвинувачення потерпілий погодився підтримувати обвинувачення в суді і заявляє клопотання про надання йому можливості отримати кваліфіковану правову допомогу, у тому числі за рахунок держави. При цьому головуючий повинен надати потерпілому час, необхідний і достатній не тільки для підготовки до підтримання обвинувачення в судовому розгляді, а і для запрошення представника. Вважаємо, що в такому випадку участь у судовому засіданні представника потерпілого нормативно має бути визнана обов'язковою, адже очевидною є складність (подекуди й практична неможливість) самостійної реалізації потерпілим даної функції. Відтак, встановлення належної процедури отримання кваліфікованої правової допомоги в судовому провадженні стане додатковою гарантією прав і законних інтересів осіб, потерпілих від кримінальних правопорушень, зокрема, їх права на судовий захист. Відповідні зміни та доповнення мають бути внесені і в Закон України «Про безоплатну правову допомогу». Підтвердженням нагальності потреби в цьому нововведенні є вимога п. 4 ч. 1 Резолюції Комітету Міністрів Ради Європи 78 (8) про юридичну допомогу та консультації від 2 березня 1978 р. щодо можливості отримати юридичну допомогу під час судового розгляду, зокрема, якщо виникла обставина, яка робить цю допомогу необхідною.

Виходячи з аналізу положень ч. 1 ст. 340 КПК та наказу Генерального прокурора України «Про організацію діяльності прокурорів у кримінальному провадженні» від 19 грудня 2012 р. № 4-гн, можна зробити висновок про те, що відмова прокурора від підтримання державного обвинувачення та поява субсидіарної форми приватного обвинувачення можливі лише за результатами судового розгляду, тобто після фактичного закінчення судового розгляду як етапу, у межах якого відбувається з'ясування обставин кримінального правопорушення та дослідження представлених сторонами доказів [3, с. 5].

Відповідно до п. 1 ст. 121 Конституції України та п. 1 ч. 1 ст. 5 Закону України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 р. однією з основних функцій прокуратури є підтримання державного обвинувачення в суді. Згідно із ч. 3 ст. 36 КПК участь прокурора в суді є обов'язковою, крім випадків, передбачених чинним КПК. Отже, при прийнятті прокурором рішення про повну відмову від підтримання ним державного обвинувачення, він перестає бути державним обвинувачем, оскільки вже немає державного обвинувачення [1, с. 37], і повинен залишити зал судового засідання [5, с. 190]. Так, за ч. 8 ст. 293 КПК Республіки Беларусь від 16 липня 1999 р. державний обвинувач у цьому випадку звільняється від подальшої участі в судовому розгляді. Таким чином, виконання прокурором покладеного на нього публічно-правового обов'язку щодо відмови від підтримання державного обвинувачення згідно з положеннями ч. 1 ст. 340 КПК має наслідком фактичне припинення здійснення ним своїх повноважень і виключає можливість продовження обвинувальної діяльності в конкретному кримінальному провадженні.

Однією зі специфічних і безумовних підстав для закриття кримінального провадження у формі приватного обвинувачення є відмова потерпілого (а у випадках, передбачених чинним КПК, його представника) від обвинувачення в суді (ч. 4 ст. 26, п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК). За діючим кримінальним процесуальним законом процесуальний статус потерпілого в кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення є майже аналогічним до

його положення в провадженні із публічною формою обвинувачення. Внаслідок застосування нормативної конструкції ст. 340 КПК відмова потерпілого від обвинувачення в суді на власний розсуд у цих видах кримінальних проваджень може відбуватися в активній і пасивній формах. При цьому активною формою відмови є відмова потерпілого від підтримання обвинувачення, заявлена під час судового розгляду (остання викладається усно або письмово). Пасивною формою відмови від обвинувачення є неявка приватного обвинувача, а також його представника без поважних причин у судове засідання [6, с. 13], які саме таким способом опосередковано виражають своє волевиявлення щодо припинення кримінального переслідування обвинуваченого. Так, згідно із ч. 6 ст. 340 КПК повторне неприбуття в судове засідання потерпілого, який був належним чином повідомлений про судовий розгляд та викликаний у встановленому КПК порядку, після настання обставин, передбачених у ч. ч. 2 і 3 цієї статті (у разі відмови прокурора від підтримання державного обвинувачення потерпілий висловив згоду реалізувати своє право на підтримання обвинувачення в суді), прирівнюється до його відмови від обвинувачення і має наслідком закриття кримінального провадження за відповідним обвинуваченням. Однак для прийняття такого рішення необхідні:

- 1) наявність підтвердження отримання потерпілим повістки про виклик до суду;
- 2) ознайомлення його зі змістом повістки в інший спосіб;
- 3) неявка на виклик без поважних причин (обставини, які об'єктивно позбавляють потерпілого можливості своєчасно з'явитися на виклик);
- 4) неповідомлення про причини неприбуття.

У зв'язку із цим, вважаємо правильною пропозицію С.І. Перепелиці закріпити на законодавчому рівні правило щодо нерозповсюдження негативних наслідків повторної неявки потерпілого без поважних причин у судове засідання при реалізації своїх прав та обов'язків у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення за умови присутності в залі засідання представника потерпілого. Тобто в даному випадку така неявка не може розглядатися як відмова потерпілого від обвинувачення [3, с. 14, 16].

Норма кримінального процесуального закону про те, що суд своєю ухвалою закриває кримінальне провадження, якщо прокурор відмовився від підтримання державного обвинувачення в суді і із цією відмовою погодився потерпілий (ч. 2 ст. 26 КПК), є імперативною [4, с. 172]. Отже, якщо потерпілий або його представник не бажають підтримувати обвинувачення, то суд на підставі п. 2 ч. 2 ст. 284 КПК своєю ухвалою зобов'язаний закрити кримінальне провадження. У зв'язку із цим, заслуговують на підтримку аргументи щодо необхідності нормативного закріплення обов'язку суду закінчувати кримінальне провадження не закриттям, а ухваленням виправдувального вироку за однією з реабілітуючих підстав у випадку, коли прокурор у повному обсязі відмовився від підтримання державного обвинувачення, а потерпілий не бажає скористатися своїм правом, передбаченим ч. 2 ст. 340 КПК, на перейняття та реалізацію даної функції [3, с. 6, 14, 16].

Висновки. Виходячи з вищевикладеного, можна зробити висновок про те, що одним із пріоритетних напрямів докорінної перебудови галузі кримінального процесуального права має стати посилення ролі приватних начал при здійсненні кримінального провадження. У зв'язку із цим, у роботі сформульовано обґрунтовані пропозиції, спрямовані на оптимізацію та вдосконалення нормативного регулювання процедури реалізації функції обвинувачення потерпілим або його представником при відмові прокурора від підтримання державного обвинувачення в суді. Неповнота правової регламентації цієї сфери діяльності потребує якісно нових підходів та внесення кардинальних змін і доповнень до вітчизняного кримінального процесуального законодавства та може бути предметом подальших наукових досліджень.

Список використаних джерел:

1. Маляренко В.Т., Вернидубов І.В. Про відмову прокурора від підтримання державного обвинувачення в суді та її правові наслідки / В.Т. Маляренко, І.В. Вернидубов // Вісник Верховного Суду України. – 2002. – № 4 (32). – С. 31–41.

2. Лапатников М.В. Перспективы субсидиарного обвинення в российском уголовном процессе / М.В. Лапатников // Российская юстиция. – 2014. – № 2. – С. 37–40.

3. Перепелиця С.І. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / С.І. Перепелиця ; Націон. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. – Харків, 2014. – 20 с.

4. Маляренко В.Т. Перебудова кримінального процесу України в контексті європейських стандартів : [монографія] / В.Т. Маляренко. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 512 с.

5. Підтримання прокурором державного обвинувачення / [Л.Р. Грицаєнко, Г.П. Серета, М.К. Якимчук та інші] ; за заг. ред. Г.П. Середи. – К. : Юридична думка, 2010. – 656 с.

6. Малярчук, Н.В. Приватне обвинувачення як диференціація кримінально-процесуальної форми : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / Н.В. Малярчук ; Київськ. націон. ун-т внутр. справ, МВС України. – Київ, 2010. – 18 с.

КАРПЕНКО І. М.,

аспірант кафедри кримінального
права та кримінології

(Київський національний університет
імені Тараса Шевченка)

УДК 343.237

СПЕЦІАЛЬНІ ПИТАННЯ СПІВУЧАСТІ В ЗЛОЧИНІ: ОСНОВНИЙ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗМІСТ ТА ОБСЯГ

У статті розглядаються спеціальні питання співучасті в злочині. Визначаються основні кримінально-правові характеристики цього поняття, встановлюються критерії віднесення відповідних ситуацій до обсягу поняття «спеціальні питання співучасті». Проводиться систематизація відповідної групи особливих ситуацій співучасті в злочині.

Ключові слова: співучасть у злочині, спеціальні питання співучасті в злочині, основний кримінально-правовий зміст.

В статье рассматриваются специальные вопросы соучастия в преступлении. Определяются основные уголовно-правовые характеристики этого понятия, устанавливаются критерии отнесения соответствующих ситуаций к специальным вопросам соучастия в преступлении. Проводится систематизация данной группы особых ситуаций соучастия в преступлении.

Ключевые слова: соучастие в преступлении, специальные вопросы соучастия в преступлении, основное уголовно-правовое содержание.

This paper discusses special issues of complicity in the crime. The basic criminal characteristics of complicity are considered. Criteria for inclusion appropriate situations to the volume of the term «special issue of complicity» are researched. It is also conducted systematization of the relevant group of specific situations of complicity in the crime.

Key words: complicity in the crime, special issues of complicity in the crime, basic criminal content.

